

lig Skoledirektionen i Kjøbenhavn, og Ministeren sendte derfor den 9de Februar 1884 en saadan Forespørgsel afsted. Det varede syv Maaneder, inden Svaret paa Forespørgslen under den 17de September 1884 vendte tilbage, og Skoledirektionen faae sig i dette sit Svar foranlediget til at fraraade Ministeriet at gaa ind paa dette Andragende. Det vilde jo have været det naturlige Udgangspunkt for Skoledirektionen, om den havde undersøgt, hvorledes dens Lærere vare stillede i Forhold til det Liv, der leves i dens egen Kommune, i Forhold til de Forordninger, som Hovedstaden stiller til sine Borgere, og som jo frembyde særlige Vanskeligheder for den, der skal leve paa dette Sted. Skoledirektionen gif imidlertid en anden Vej; den søgte rundt omkring Oplysninger fra andre Kjøbstæder i Landet, og da den fandt, at der var andre Steder, hvor Lærerne vare lønneede mindre godt end i Kjøbenhavn, mente den, at dermed var Andragendet slaaet ned og havde vrist sig uberettiget. Jeg tror imidlertid ikke, at det Synspunkt, fra hvilket Sagen der blev set, er det rette, lige saa lidt som det er en given Ting, at de Oplysninger, Skoledirektionen har meddeelt, i alle deres Enkeltheder ere rigtige. Naar man gaar ud fra en Sammenligning med de andre Kjøbstæder, vil det nemlig for det Første vise sig, at af de kjøbenhavnske Lærere ere 63 pCt. saaledes stillede, at de ikke naae den Maximumsgrændse, som for det øvrige Land er fastsat for at faae Del i Statsstiftudet for Lærere, og hvis der var Tale om at gennemføre Tanken, saaledes som der i Andragendet var ansøgt om, nemlig at Hovedstadslærerne paa Grund af de særlige Vanskeligheder ved Livet i Hovedstaden steg til 2,400 Kr., medens Grændsen for andre Lærere er sat ved 2,000 Kr., vil det kun være 10 pCt. af Lærerstanden, som var undtagen fra Udgangen til at faae Del i dette Statsstiftud. Skoledirektionen gjør endvidere opmærksom paa, at Gjennemsnitslønnen for kjøbenhavnske Lærere er ca. 1,800 Kr., men det er dermed som med alle andre Punkter i den Indberetning saaledes, at den kun tager Hensyn til dem, der ere fast ansatte, men ikke til den hele store Mængde af Lærere i Kjøbenhavn, som udgjør en integrerende Del af den hele Lærerstand, nemlig en Trediedel af alle Lærerne, som kun ere konstituerede og mindst i fire Aar maa arbejde under disse trangere Bilskaar. Naar det dernæst i Andragendet er slaaet fast, at Gjennemsnitslønnen udenfor Kjøbenhavn er 1,643 Kr., udtaler Skoledirektionen sin Forundring over, hvorfra det Tal er hentet. Det er imidlertid ligefrem hentet fra en statistisk Oversigt

over Lønningerne rundt om i Landet, som Regjeringen i 1876 har forelagt her i Tinget, og naar man vil gennemføre Oversigten over kjøbenhavnske Læreres Gjennemsnitsløn, saaledes at man i Virkeligheden tager alle Lærerne med, viser det sig, at overfor disse 1,643 Kr., der er Gjennemsnittet for det øvrige Land, staar omtrent 1,434 Kr. som Gjennemsnitssummen for kjøbenhavnske Lærere. Efter Andragendets Indgivelse er der endvidere foregaaet dette, at paa Ministeriets Foranstaltning Husleiegodtgjørelse rundt om i Kjøbstæderne er bleven forhøjet fra 100—150 Kr. til 200—300 Kr. Skoledirektionen henviser særlig til Aalborg og Odense og lægger Lønningerne der til Grund for sin Dom over Betimeligheden af at forhoie de kjøbenhavnske Læreres Lønninger ved Statsstiftud. Men det er forsaavidt ikke noget rigtigt heldigt Sted at ty hen, som disse to Kommuner, Aalborg og Odense, høre til dem, der anvende allermindst Penge til sit Skolevæsen. De anvende nemlig 2,6 Kr. pr. Individ. medens Kommunerne ellers gjennemgaaende anvende 3,1. Af Kjøbstæderne er der 55, som staa over Aalborg og Odense, 7, som staa paa Trin med dem, og 11, som staa under dem i saa Henseende. Oplysninger i den Retning ville findes i Ullgaards og Stenersens statistiske Oplysninger Pag 89. Og saa hvad Enkelthederne angaar, er der Mangler at paavise i Skoledirektionens Oplysninger. Naar den saaledes siger: Om høiere Tillæg end 104 Kr. d. v. s. 13 pCt. af 800 Kr. vil der ikke kunne blive Tale, da alle Lærere paa 10 Aars Anciennitet have mindst 2,350 Kr.'s Gage, hvor der paa en Feilregning. Det er nemlig saaledes, at Lønningerne i Kjøbenhavn forhoies regelmæssig hvert tredje Aar, og idet de fast ansatte Lærere begynde med 1,400 Kr., have de altsaa efter 3 Aars Forløb 1,675 Kr., efter 6 Aars Forløb 1,950 Kr. og efter 9 Aars Forløb 2,225, saaledes at de først efter 12 Aars Forløb naae til 2,350 Kr. Der er altsaa i to Aar ikke en eneste af Kjøbenhavns Lærere, der faae den Lønning, om hvilken Skoledirektionens Indberetning siger, at alle Lærere med mindst 10 Aars Anciennitet have den. Under hele Skoledirektionens Redegjørelse er der som nævnt intetsteds taget Hensyn til Konstitutionstiden hos Lærerne, og dog er det et Udgangspunkt for den Lov, til hvilken Forslag af den Art naturligen skulle knyttes, at netop Konstitutionstiden medtages. I Lov af 23de April 1880 §3 staar der nemlig følgende: „Har nogen fast ansat Lærer eller Lærerinde været konstitueret i mindst eet Aar i Embedet, der tidligere have været beførgede ved